

Białoruś Łukaszenki straciła pokolenie

Początkowe zaniechanie reform gospodarczych, a następnie wprowadzenie ich w ograniczonym zakresie, nie pozwoliło Białorusi na uniknięcie wysokich kosztów społecznych – spadku oczekiwanej długości życia oraz relatywnie niskich dochodów gospodarstw domowych. Uniemożliwiło jej także szybką stabilizację ekonomiczną – wynika z najnowszej analizy Fundacji FOR „Białoruś straciła pokolenie”.

W 20 lat po rozpadzie ZSRR między Polską a Białorusią jest gospodarcza przepaść: białoruska przeciętna płaca jest trzy razy niższa od polskiej i o 30 proc. mniejsza od polskiej płacy minimalnej. Oczekiwana długość życia na Białorusi jest o dwa lata krótsza niż przed rozpadem ZSRR i o sześć lat krótsza niż w Polsce. Białoruś jest izolowana politycznie i zacofana gospodarczo.

Białoruska gospodarka jest sztucznie napędzana importem rosyjskiej ropy i gazu po cenach o wiele niższych od cen światowych. Cena 1 tys. m³ gazu dla Białorusi w pierwszym kwartale 2010 r. wyniosła 169 USD, a dla Ukrainy i Polski - odpowiednio 304 i 330 USD. Na potrzeby krajowe Białoruś wykorzystuje tylko jedną trzecią importowanej ropy z Rosji; reszta jest przetwarzana i eksportowana na Zachód po cenach rynkowych. Przez ostatnie 15 lat, czyli okres obowiązywania umowy związkowej Białorusi z Rosją, skumulowana różnica między cenami rynkowymi a „związkowymi” rosyjskiej ropy i gazu sprzedawanej Białorusi wyniosła 52 mld dolarów. Oznacza to, że Rosja corocznie subsydiuje Białoruś na poziomie około 15 proc. jej PKB.

Rosyjskie dotacje wkrótce znikną, ponieważ Rosja chce przystąpić do Światowej Organizacji Handlu (WTO), która wymaga wprowadzenie cen rynkowych na wszystkie dobra i usługi. Po wycofaniu rosyjskich subsydiów i wobec narastających trudności ze spłatą zadłużenia zagranicznego, które w ciągu ostatnich trzech lat wzrosło ponad trzykrotnie – z 6,8 mld USD na początku 2007 r. do 22 mld USD na początku 2010 r., władze Białorusi zostaną zmuszone do przyspieszenia przemian gospodarczych.

Może się okazać, że nie będą miały innego wyjścia niż wybór radykalnego modelu transformacji, takiego jak w Polsce, tyle że o 20 lat, czyli o jedno pokolenie później. Taki jest koszt autorytarnych rządów Alaksandra Łukaszenki.

***

Analiza FOR „Białoruś straciła pokolenie” dostępna jest na stronie www.for.org.pl.

Dodatkowych informacji udzielają:

Paulina Chylińska
Specjalista ds. PR
tel. +48 22 427 40 10, kom. 609 717 102
e-mail: paulina.chylińska@for.org.pl

Aleksander Olechnowicz
Autor raportu
kom. 791 630 223
e-mail: alex.olechnowicz@gmail.com